

Spravodaj *L'ia*

Noviny obce Sedliacka Dubová

ročník VIII
jún 2009
2. číslo

Z obsahu:

Aktuality z OÚ 2

Informácie z OÚ 3-5

O našom kostole 6-8

Názory 9

Spoločenské okienko 13

Hasičom zlyhala technika 14

Konečne vytúžené leto

HURÁÁÁ... ! A je tu leto, prázdniny, dovolenky... !

Leto – túžobne očakávané vari všetkými vekovými skupinami. Školáci sa, samozrejme, tešia na prázdniny a pokoj od školy, dospeli na dovolenky, slnko, pláže. A záhradkári ? Tí zase na čas strávený vo svojich kráľovstvách. Škôlkari, školáci, študenti zvolali: „Jupiii!“ Skončila im škola a pred sebou majú nie celé dva mesiace voľna a je len na nich, ako ten čas využijú. Popri vyvaľovaní v posteli, či strávené hodiny na nete alebo pri DVD, poniektorí,

tí starší sa stanú kráľmi diskotiek a rôznych párty, netreba zabúdať na pobyt v nádhernej prírode, lebo len tam môže človek duševne i fyzicky pookriať. Teda, dožičme si chvíľu oddychu. Robota totiž nie je... a po prázdninách to pôjde lepšie od ruky. Tak teda krásne leto a príjemnú dovolenku, prázdniny a so želaním šťastného návratu do reality v plnom zdraví!

redakcia

Aktuality z obecného zastupiteľstva

Letné oslavy obce každé dva roky

Dňa 4. júna sa konalo 16. zasadnutie obecného zastupiteľstva, na ktorom účasť poslancov bola 100 %-tná. Zaoberali sa aktivitami obecného úradu na europrojektoch, rozborom a schvaľovaním hospodárenia za rok 2008, žiadosťami od občanov a ďalšími aktuálnymi záležitosťami, ktoré sa dotýkajú obce.

Priebeh rokovania viedol starosta obce a ako prvé poslancom predložil plnenie úloh z predchádzajúceho zasadnutia. Poslanci sa pristavili pri kritériách pridelovania sociálnych bytov. Tie budú prehodnotené a doplnené. Schvaľovať sa budú na augustovom zasadnutí OZ.

Ako vo všetkých obciach rezonuje otázka o eurofondoch a projektoch, to isté sa deje aj v našej obci. Aj keď je naša obec malá, predsa sa obecnému úradu podarilo pripraviť dobré projekty, ktoré nadriadené orgány rešpektovali a schválili, takže naša obec dostala veľké finančné prostriedky, čo sa iným obciam nepodarilo, aj keď majú väčší počet obyvateľov. Zastupiteľstvo ešte uvažovalo aj na vypracovaní europrojektu - výstavba multifunkčného ihriska, tak ako to uskutočnili v Hornej Lehote. Teraz je problém v tom, že na spoluúčasť financovania tohto projektu by bolo potrebné 500 tisíc Sk a ešte k tomu získať vhodný pozemok. V čase finančnej krízy si to obec nemôže dovoliť. Ján Zrnčík pripomenul možnosť získať firmu, ktorá by postavila ihrisko s 5 %-tnou účasťou obce. Takže táto otázka zostala otvorená a bude sa o tom uvažovať.

Obecný úrad sa usiluje, aby poslanci dostávali pred zasadnutím potrebné materiály písomne a tiež podrobnú analýzu. Tak to bolo aj s rozborom hospodárenia za rok 2008, ku ktorému bol priložený

záverečný účet obce. Aj poslanci sa pochvalne vyjadrili k podrobne predloženej správe. Kontrolórka obce Mgr. Mária Lonská konštatovala, že nezistila žiadne závažné nedostatky a na základe toho záverečný účet poslanci schválili bez výhrad.

Obecné zastupiteľstvo sa vyjadrilo aj k petícii 15 - tich občanov proti chovaniu včiel v blízkosti príbytkov, čím ohrozujú bezpečnosť obyvateľov. S chovateľom včelích rodín sa ústne dohodlo, že včely premiestni na bezpečné miesto. Tak isto sa poslanci dohodli na úprave a doplnení VZN pre chovateľov včiel a psov, ktoré bude zverejnené v ďalšom vydaní obecných novín. Prerokovaná bola aj sťažnosť manželov Jána a Evy Dulačkových ohľadom prístupovej cesty k ich rodinnému domu.

Odpoveď na sťažnosť bola predjednaná na zastupiteľstve a zaslaná rodine Dulačkových. Starosta ešte informoval o stavebných úpravách v starej škole, o novom zákone k podávaní a požívaní alkoholu mladistvým, o skultúrnení prostredia Jama, parkovanie áut pred hasičskou zbrojnicou, o úprave ciest smerom od školy k Jánovi Zrnčíkovi a od KD po cintorín. Nezabudol pripomenúť aj letné oslavy obce, ktoré by pripadali na 19. júla. Reakcie poslancov boli rôzne a tiež pripomenuli slabý záujem občanov o toto podujatie, čo potvrdili aj vlnajšie oslavy. Nakoniec sa dohodli, že oslavy obce sa budú konať každé dva roky.

Ešte chcem pripomenúť našim čitateľom, že niektoré informácie, prerokované na tomto zastupiteľstve, sa podrobnejšie dočítajú na ďalších stránkach tohto spravodaja.

ph■

Informujeme o projektoch

Predkladáme našim občanom (PRV), ktorý má „pod kuratelou“ Sedliackej Dubovej aktuálny stav v podaných, pripravovaných, schválených, neschválených, zrealizovaných a realizovateľných projektoch v období od začiatku programovacieho obdobia (od 1.1.2007).

Naša obec pre nízky počet obyvateľov je zaradená do tzv. obcí mimo pólov rastu, a preto nemôže žiadať euro peniaze z 11-tich operačných programov, ale len

Ministerstvo pôdohospodárstva. Napriek tomu sme podali rôzne projekty cez slovenské fondy a nadácie, ale aj cez spomínaný Program rozvoja vidieka. Oproti iným obciam, ktoré majú vyšší počet obyvateľov, nám schválili dosť projektov čo považujeme za veľký úspech pre takú malú dedinku. Porovnať a posúdiť to môžete na nižšie predloženej tabuľke.

z tzv. Programu rozvoja vidieka

Podané projekty	Schvaľuje	Stav	Výška v €	Výška v Sk
Obecný park	VÚC	neschvaľovalo sa	2 390	72 000
Oddychová zóna	Nadácia Ekopolis	neschválené	3 485	105 000
Zberný dvor	MŽP SR	neschválené	182 566	5 500 000
Pingpongový stôl	Úrad vlády	schválené	664	20 000
Harmoniková akcia	VÚC	schválené	1 328	40 000
Internizácia knižnice	MK SR	neschválené	166	5 000
Nákup kníh do knižnice	MK SR	neschválené	166	5 000
Materská škola - hračky	Kooperatíva	schválené	166	5 000
Pingpong hrá celá dedina	VÚC	neschvaľovalo sa	990	30 000
Reklamné tabule a pútače	Konto Orange	schválené	2 000	60 000
Výmena okien na OcÚ	MF SR	schválené	2 323	70 000
Športové potreby	Úrad vlády	schválené	7 800	235 000
Výmena okien v škole	MF SR	neschvaľovalo sa	6 000	180 000
Súprava na biol. rozl. odpad	MŽP SR	schválené	73 340	2 209 000
Výmena okien na kult. dome	Úrad vlády	schválené	3 319	100 000
Verejné osvetlenie - lampy	MF SR	schválené	664	20 000
Pozemkové úpravy - komasácia	MP SR, EÚ	schválené zatiaľ 4 cesty	242 411	7 300 200
Miestne pešáky a komunikácia	MP SR, EÚ, PRV	neschvaľovalo sa	182 566	5 500 000
Rekonštr. KD, okien, elektr., povaly	MP SR, EÚ, PRV	pripravuje sa projekt	182 566	5 500 000
Cezhraničná spolupráca	EÚ	Čakáme na vhodnú výzvu		

V chotári pribudnú nové cesty

Iste si naši občania všimli, že sa začalo naväzovať veľké množstvo štrkového materiálu na staré smetisko. O čo ide? Ako už sme spomínali v predošlých obecných novinách, začína sa ukazovať prvé ovocie prác, ktoré sa robili doteraz len väčšinou v kanceláriách (ROEP) a pokračovali tzv. pozemkovými úpravami (komasácia). Prvý zámer komasácie sa začína prakticky realizovať. Po vyjasnení si vlastníckych vzťahov k pozemkom (to bol ten ROEP) sa už piaty rok pripravujú pozemkové úpravy a práve vďaka tomu sa podarilo obecnému úradu vybaviť financie z EÚ na prvé štyri komasáčne cesty. Chceme len pripomenúť, že projekt pozemkových úprav stále nie je schválený, pretože ku

schvaľovaniu sa musia vyjadriť všetci vlastníci pozemkov na osobitných jednaniach s geodetmi v priebehu 2. polroku tohto roka. Dovtedy sa nemalo ešte nič robiť. No aj napriek tomu, že celý projekt pozemkových úprav nie je ešte vlastníckmi schválený, „našli sa“ nejaké peniaze v rozpočte EÚ a prideliť ich nám (na Orave ešte aj obci Krivej), a tak sa mohli začať rekonštruovať staré cesty, resp. budovať aj nové. Jedná sa o trasu, kde sú naprojektované 4 cesty so začiatkom pri smetisku (tam je aj informačná tabuľa) a ukončením až v lokalite za lyžiarskym prístreškom ešte cca 400 m pri odstavenom starom nepojazdnom Robure. Celková trasa týchto ciest meria 2,4 km, šírka 3 metre a časť

tejto cesty bude asfaltová, hore Črt'ážou. Celková suma, ktorú obec získala účelovo prostredníctvom KPÚ Žilina a firme MBM-stav Námestovo ju má prestať je 7,3 mil. aj s DPH, t.j. asi 242 000,- €. Je to úspech najmä preto, že ešte bez schválenia celkového projektu už možno tieto cesty zrealizovať. Malo by sa tak stať do 31.10.2009, kedy má byť skolaudovaná.

Je vidieť, že pozemkové úpravy majú význam aj toho dôvodu, že sa nerobia len v kancelárii, ale sa začali realizovať v teréne. Časť tejto 2,4 km dlhej cesty sa mala pôvodne robiť z peňazí urbáru (Pomedzi háje) v hodnote asi 400 000,- Sk, ale tým pádom, že sa to urobí z európskych peňazí, ušetria sa peniaze (dividendy) pre podielnikov.

lt ■

Cesta dole Črt'ážou

Lom sa už využil

Po množstve papierovačiek v súvislosti s otvorením lomu Pod vápenicou a po odstrele sa čakalo na vhodnú dobu, kedy sa začne v ňom ťažiť štrk. Tá chvíľa prišla teraz, keď sa obecnému úradu a Spolku urbáru podarilo vybaviť peniaze na cesty v chotári obce. Akurát to zapasovalo do stavebných prác, ktoré sa začali na ceste smerom spomedzi Hájov cez Črt'áž až nad Hlboké a

na cestu do Sujova. V urbárskom lome pod dohľadom banského dozoru bolo vyt'azených 7 300 ton štrku, ktorý sa použije nielen na spomínané cesty, ale aj na ďalšie cesty v chotári. Ťažbu štrku zabezpečovala firma MBM-stav Námestovo, ktorá k ťažbe mala ťažkú techniku (vrtnú súpravu, drvičku, triedičku, nakladač a nákladné autá). Touto technikou sa podarilo v priebehu troch týždňov spracovať celú odstrelenú horninu, ktorá bola poprevážaná na spomínané cesty, ako aj

do lokality Rovne, odkiaľ bude v budúcnosti navezená na cesty smerom na Maguru. Nakoľko Spolok urbáru neplatil štátu poplatok za vyňatie pozemku k banskej činnosti (bola nám udelená výnimka zo zákona), nesmie sa ten štrk predávať na komerčné účely. Pokiaľ bude potrebné, výbor rozhodne o ďalšom využívaní (odstrele) lomu, pretože sa javí, že kopec obsahuje ešte ďalšie tony štrku. Pri zväžaní štrku sa stala aj menšia havária, keď môstik, po kto-

rom prechádzali ťažké autá so štrkom sa poškodil (bol podmytý a autá ho „nešanovali“). Firma, ktorá to spôsobila, ho následne opravila a ešte lepšie vystužila. Dúfajme, že vydrží ďalšie roky. Zároveň upozorňujeme občanov, aby aspoň jeden mesiac po ňom nechodili na ťažkých autách, pokým sa neusadí.

lt ■

Pracovisko lomu

Opravený mostík smerom k lomu

Ďalší postup v komasácii

Ako už bolo uvedené v inom článku, bez toho, aby bol projekt komasácie schválený vlastníckmi, začala sa realizovať výstavba prvých štyroch z plánovaných 56 ciest. Avšak práce na komasácii budú pokračovať aj v inej podobe, a to už od letných mesiacov, kedy budú na obecný úrad chodiť geodeti, ktorí si budú postupne prizývať všetkých vlastníkov dubovskej pôdy (aj tých, čo žijú mimo obce), aby s nimi prejednali navrhované budúce

usporiadanie parciel v chotári obce. Každý vlastník obdržal v minulosti písomné materiály, v ktorých mal uvedené parcely aj s vyčíslením hodnôt jednotlivých pozemkov. Tieto všetky údaje budú mať k dispozícii spomínaní geodeti a budú vlastníkom premietať na projektore všetky údaje aj s miestami, kde sa tie parcely nachádzajú. Parcely sú v rôznych kultúrach (lúky, pasienky, orná pôda, chraste, cesty, biele plochy atď.) a každý vlastník absolvuje prejednanie konkrétnych lokalít, parciel a podobne. Niektorí sa budú chcieť v rodine dohodnúť

na vykomasovaní parciel blízko seba. Iní budú mať iné pripomienky a toto všetko budú nanášať na geodetov projektu. Tento proces môže trvať aj pol roka,

pretože vlastníkov je okolo 200, a preto budú oslovení postupne jednotlivci, resp. rodiny.

obecný úrad ■

Čo nové s obchvatom?

Viaceri občania sa zaujímajú o ďalšom osude pokračovania výstavby cestného obchvatu R3. Práce súvisiace s ním pokračujú ďalej. V ostatnom období sa v našom katastri robili tzv. inžiniersko-ekologické a hydrogeologické prieskumy po zamýšľanej trase. Boli uskutočnené vrtné práce po celej dĺžke plánovanej trasy, celkom 19 vrtov. Projektová príprava sa plánuje na plný profil (šírka 22,5 m), ale realizácia stavby by bola najskôr len v polovičnom profile (šírka 11,5 m), podobne ako úsek od Širokej po našu obec. Kvôli príprave výstavby obchvatu sú zvolávané rokovania za účasti všetkých kompetentných inštitúcií. Tieto rokovania sa týkali záležitosti súvisiacich s odvodnením budúcej cesty, s napojením na pôvodné cesty, s križovaním ciest, s elektrickým vedením, s prelínajúcimi potokmi, poľnými cestami a podobne.

Všetky práce smerujú k tomu, aby bolo vydané územné rozhodnutie, na základe ktorého sa bude presne vedieť kadiaľ má cesta pokračovať a aby sa mohlo začať majetkovoprávne vysporiadavať pozemky pod jej budúcou trasou. Začiatok stavby je podľa slov riaditeľa NDS Ing. Chomu naplánovaná v roku 2012, avšak hospodárska kríza môže tento termín posunúť.

lt ■

Krádeže dreva

Opäť sa vyskytli nepovolené výrubu dreva a krádeže. Z toho dôvodu chceme informovať občanov o tom, že každé pílenie dreva má byť najskôr ohlásené na obecnú úradu alebo na Spolku urbáru, kde dostanú povolenie. To sa týka aj dreva na súkromných parcelách. Toto opatrenie si nevymyslel ani obecný úrad ani Spolok urbáru, ale to stanovil zákon.

Na zasadnutí Spolku urbáru sa dohodlo, že zistený nepovolený

výrub dreva na urbárnych pozemkoch bude nahlasovaný na Policajný zbor.

Krádeže alebo vytínanie dreva, ktoré sa týkajú súkromných lesov, si musí nahlásiť na políciu vlastník parcely, resp. dreva sám. Túto záležitosť nemá v kompetencii ani Spolok urbáru, ani obecný úrad. Tieto inštitúcie len môžu dopomôcť pri konkrétnom vyšetrovaní krádeže (napr. či dali na ťažbu povolenie, či sa ťažilo mimo vegetačného obdobia atď.).

Peniaze z EÚ aj na urbársku cestu

Keďže komasáčne cesty sa môžu projektovať a realizovať v rámci pozemkových úprav (komasácie) len v katastri obce, ostával problém, čo s cestou do Sujova, ktorá je už v katastri obce Horná Lehota a na ňu sa komasáčne peniaze nemôžu použiť.

Na zasadnutí urbárskeho výboru bola preto vnesená požiadavka – pokúsiť sa vybaviť peniaze cez Eurofondy. A tak väčšinou predseda s podpredsedom za-

čali ešte vlni v lete pripravovať rôzne podklady pre projektovú dokumentáciu (zamerania, vyňatie, vyjadrenia lesov, vodárov atď.). Celý projekt bol potom zaslaný na príslušné inštitúcie na základe vypísanej výzvy a od novembra 2008 sme čakali na schválenie alebo neschválenie. Chvíľa rozhodnutia prišla v máji 2009 a bolo to rozhodnutie pre nás úspešné. Priznali nám z EÚ dotáciu vo výške 3,3 mil. Sk (asi

O opatreniach, ktoré môže robiť obecný úrad v súvislosti s krádežou dreva sa bude zaoberať obecné zastupiteľstvo na svojom ďalšom zasadnutí. Avšak pripomíname, že obecné zastupiteľstvo, resp. obecný úrad sa stará o majetok obce a nemá sa miešať do súkromného vlastníctva, nakoľko sa to stalo po revolúcii súkromnou záležitosťou konkrétneho vlastníka a ten sním nakladá v medziach zákona, t. j. predáva, daruje, ale si ho má aj chrániť sám alebo prostredníctvom orgánov štátu (polícia, prokuratúra, súd atď.). O opatreniach, ktoré v súvislosti s touto problematikou bude prejednávať obecné zastupiteľstvo, dáme občanom na stránkach našich novín vedieť v najbližšom čísle.

lt ■

111 000,- €) na spomínanú cestu do Sujova. Je to už druhá dotácia pre urbár na cestu, pretože pred štyrmi rokmi sme dostali dotáciu 2,1 mil. Sk na cestu smerom od Rovní na Košariská, ale tam sme sa museli podieľať na spolufinancovaní (5 %), teraz túto dotáciu nemusíme spolufinancovať, platí ju EÚ (80 %) a štát (20 %). Zdá sa, že sa oplatí pokúšať šťastie, ono niekedy príde.

L. Karetka – predseda urbáru
a podpredseda Mgr. L. Tomáš ■

Konečne môžu „míňať“ peniaze

Zadarilo sa! Z dvadsiatich projektov, ktorými plánovala Sedliacka Dubová doplniť si zdroje na financovanie väčších či menších aktivít, vyšlo zatiaľ desať. Štyri žiadosti boli neschválené, štyri sa ešte neschvaľovali, dva projekty obecný úrad pripravuje a čaká na vhodnú výzvu. To je výpočet obce s päťstovkou obyvateľov len za aktuálne programovacie obdobie, teda od začiatku roka 2007. A nie sú to peniaze z euro-

fondov, pretože malé obce, ktoré sú mimo tzv. pólov rastu, sa o peniaze z 11-tich operačných programov nemôžu uchádzať. Pre ne je aktuálny iba Program rozvoja vidieka MP SR. A tak skúšali aj rôzne iné možnosti, slovenské fondy a nadácie. „Som spokojný, pretože konečne z tých papierovačiek aj niečo vyšlo,“ hovorí starosta Ladislav Tomáš. Spočítajúc schválené žiadosti, Sedliacka Dubová získala viac ako 300 tisíc €

(viac ako 10 miliónov Sk). A to je, prepočítajúc na počet obyvateľov, úspech. „Okrem toho otvoril urbár v dedine lom, už sme vytvárali 7 300 ton, dostal peniaze aj na cestu 3,3 mil. Sk, už sa robí.

Najviac prostriedkov prišlo do obce na projekt pozemkových úprav, zatiaľ je to 242,2 tisíc € (7,3 mil. Sk) na štyri komasačné cesty. „Ak všetko dobre dopadne, obec by na komasáciu mohla dostať až 3,45 mil. € (104 mil. Sk),“ hovorí starosta. Ale nielen tieto sumy, aj nižšie čísla sú v dedine vítané. Sedliacka Dubová pou-

žíje peniaze, niektoré až aj použila, na podporu športu, kultúry, turistického ruchu, pre deti, výmenu okien na obecnom úrade a kultúrnom dome, či osvetlení dediny. Najväčšia časť z prideleného balíka je na zakúpenie súpravy na biologické rozloženie odpadu, je v nej traktor, vlečka, štiepkovač a nakladač. „A z Programu rozvoja vidieka sme žiadali ďalších 182,5 tis. € (5,5 mil. Sk) na miestne cesty a chodníky, zatiaľ sa táto žiadosť neschvaľovala,“ dodáva Ladislav Tomáš.

Prevzaté z novín Oravec – Iv ■

Za krígeľ piva bicykel

Výrobca piva firma Martiner prostredníctvom svojich obchodných zástupcov usporiadala koncom mesiaca mája asi v 10-tich reštauračných zariadeniach na Orave súťaž v pití ich exkluzívneho výrobku – piva. Súťaž bola reklamným trhákom, ktorý mal zvýšiť spotrebu tohto chutného moku.

Za týmto účelom obchodný zástupca tejto firmy zavítal aj do miestneho baru DAVAX Miloša Vavrečana. Priniesol 2 500 kupónov a hodnotné ceny, ako bicykel, pivové poháre, čiapky, trička a iné. Kto si zakúpil veľké pollitrové pivo, dostal k tomu jeden kupón. Po vydaní všetkých kupónov sa uskutočnilo losovanie. Pre objektivnosť bolo zve-

rené Ing. Lacovi Šutému a ten určil nezávislú komisiu a losovanie začalo. Víťazstvo padlo na nášho občana 42-ročného Lubomíra Helisa. Neveril vlastným očiam, ale veľmi sa potešil. Veď za jedno veľké pivo dostať pánsky bicykel sa nestáva len-tak.

Výhercu sme sa opýtali, ako bude narábať s výhrou. „Určite aj ja sa na ňom preveziem, ale mám troch synov a tí z toho majú najväčšiu radosť. Aspoň nebudem musieť pre nich kupovať nový bicykel.“ Pánovi Helisovi k výhre blahoželáme a výhra nech dobre posluží celej rodine. Nech je z reklamy aspoň taký úžitok.

ph ■

Pán Helis sa teší z výhry

Info tabule o DUBOVA COLONORUM

Združenie katolíckej mládeže v spolupráci s obecným úradom podali projekt na zhotovenie reklamných a informačných tabulí o už desať rokov prebiehajúcom projekte záchranu kostolíka na vršku Žiar pod názvom DUBOVA COLONORUM. Tento projekt bol úspešný a bolo nám účelovo pridelené na vyhotovenie týchto tabulí 2 000,- € (60 000 Sk). Projekt sa uskutoční vďaka grantovému projektu Šanca pre váš región Konta Orange, n.f S prípravou sa už začalo a tabule budú z dreva s obsahom informácií o obci, o kostolíku, o aktivite mlá-

dežníkov (vrecárov) a podobne. Mali by byť umiestnené v katastri obce tak, aby ich mohli návštevníci, ako aj turisti či ľudia prechádzajúci našou dedinou vidieť už zďaleka. Mali by byť na začiatku a na konci obce, v centre pri parku, pri novom kostole, pri železničnej stanici, pri obecnom úrade a, samozrejme, pri zrúcanine starého kostola.

A pre informáciu uvádzame, že aj toto leto nás svojou návštevou poctia naši obľúbení „vrecári“, a to turnusoch od 11.-27.7. a od 27.7.-10.8.2009.

lt ■

Minulosť i prítomnosť Kto za nás oroduje v našom kostole? 2.časť

Keď sa pozeráme na interiér nášho kostola, najprv si všímame sochy, obrazy a fresky. Naši predkovia mali veľkú úctu k týmto svätcom a chceli mať ich zobrazenia vo svojom kostole a tak cítiť ich orodovanie vo svojom živote. Podobne to robili aj vo svojich domoch. V predchádzajúcom čísle našich novín sme vám predstavili sv. Mihala archanjela, patróna nášho kostola a teraz sv. Cyrila a sv. Metoda, ktorých sochy sú umiestnené na hlavnom oltári.

Pápež Lev XIII. vydal 30. septembra 1880 encykliku, začínajúcu sa slovami Grande munus (Veľká úloha), v ktorej poukázal na veľký význam diela sv. Cyrila a Metoda pre celú Cirkev, a zvlášť pre slovanské národy. Nariadil tiež sláviť liturgický sviatok sv. Cyrila a Metoda v celej katolíckej Cirkvi 5. júla. Urobil tak na žiadosť banskobystrického biskupa Štefana Moyzesa a českomoravských a chorvátskych biskupov. Dovtedy totiž sviatok nebol univerzálny a slávil sa nejednotne, napr. u nás 14. marca. „Ako rímski pápeži,“ hovorí Lev XIII. medziiným „poslali Augustína k Britom na vzdelanie ich duší, Patrika k Írom, Bonifáca k Nemcom, Villibrorda k Frízom, tak moc vykonávania apoštolského úradu u slovanských národov dopriali Cyrilovi a Metodovi, mužom najsvätejším.“ V r. 1963 pápež Ján XXIII. pri príležitosti tisícročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu poslal slovanským národom apoštolský list, začínajúci slovami Magnifici eventus, v ktorom jasne vyložil aj dnes aktuálnu nauku sv. Cyrila a Metoda a vrúcne povzbudzoval k práci za zjednotenie kresťanov. A v apoštolskom liste pápeža Pavla VI. pri

príležitosti 1100. výročia smrti sv. Cyrila v r. 1969 čítame zasa tieto slová: „Pripomínať si s nadšením staroslávne vznešené činy vlastných národov a s pozornosťou oživovať deje minulosti i význačné udalosti zaznačené v dejinách je posvätným záväzkom.“ Plníme teda tento posvätný záväzok, keď sa zamýšľame nad životným osudom našich slovanských apoštolov Cyrila a Metoda. Cyril, mladší brat Metodov, narodil sa v meste Solúne (Thessaloniki) okolo r. 827. Bol najmladším dieťaťom v rodine. Pri krste dostal meno Konštantín. Meno Cyril, podľa ktorého ho zväčša poznáme, prijal iba krátko pred smrťou v Ríme, keď sa stal rehoľníkom. Kedy sa narodil starší Metod, tiež presne nevieme, obyčajne sa udáva rok 815, lebo zomrel v r. 885 v tichodnom veku, za aký vtedy považovali vek okolo sedemdesiat rokov. Nevieime tiež, ako sa volal krstným menom, lebo Metod je jeho rehoľné meno. Nakoľko však bola obyčaj, že rehoľné meno sa začína tým istým písmenom ako krstné meno, môžeme predpokladať, že pri krste dostal meno Michal, Manuel, Maxim alebo podobne. Žitie Konštantínovo dodáva, že po naro-

dení Konštantína jeho rodičia žili ako brat a sestra ešte štrnásť rokov, kým ich smrť nerozlúčila. Prvý zomrel otec, keď mal Konštantín štrnásť rokov, čas matkinej smrti nevieme. O detstve a mladosti Metoda staroslovenské Žitie Metodovo podotýka iba toľko, že bol „bystrého ducha“ a „vynikal aj telesným výzorom“. Keď sa po skončení štúdií, zaiste v rodnom Solúne, cisár dozvedel o jeho bystroumnosti, vymenoval ho za správcu-archonta cisárskej provincie so slovanským obyvateľstvom. Metod aj Konštantín popri úradnej gréckej reči ovládali aj slovanskú reč, ktorou hovorila väčšina obyvateľstva v okolí ich rodného Solúna. O Konštantínovej mladosti nám prameň Žitie Konštantínovo hovorí obsirnejšie. Keď bol chlapec sedemročný, mal sen, o ktorom rozprával otcovi a matke týmito slovami: „Vojvoda stratég zhromaždil všetky devy nášho mesta a povedal mi: vyber si z nich, ktorú chceš za družku a pomocnicu rovnú sebe! Keď som vzhliadol a pozrel na všetky, videl som jednu, najkrajšiu spomedzi všetkých, ktorej tvár sa skvela a bola okrášlená zlatými šperkmi, perlami a všetkou krásou. A jej meno bolo So-

fia, to znamená Múdrost'. Tú som si vybral.“ Keď to rodičia počuli, povzbudzovali ho na začatej ceste. Mladý Konštantín mal dobrú pamäť a hlbavú povahu. Ako šesťročný sa po r. 843 stal žiakom na cisárskej dvornej škole v Carihrade, kde študoval aj mladý cisár Michal III., namiesto ktorého počas neploetosti vládla jeho matka Teodora (842-856). Na tejto škole Konštantín zotrval šesť rokov. Od najlepších učiteľov sa naučil základné nauky, trivium, t. j. gramatiku, geometriu a dialektiku. Do programu na tejto vysokej dvornej škole patrili ešte aj rétorika, aritmetika, astronómia, poetika, ďalej muzika, ostatné grécke umenia i teológia. Študoval s takým úspechom, že ho čoskoro poctili prímením „Filozof“. Pyšný bol na neho aj jeho učiteľ Focius, ale ešte viac sa z neho radoval jeho ochranca a dobrodinec Teoktist, kancelár cisárstva, ktorý sa po otcovej smrti staral o neho ako o vlastného syna. Teoktist mu ponúkol za ženu svoju dcéru a sľuboval mu k tomu aj bohatstvo a hodnosti na cisárskom dvore. Ale Konštantín to všetko odmietol. Teoktist zistil, že svojho milého a vzácného zverenca nezláka pre svetskú

službu, preto sa pokúšal získať ho aspoň pre službu cirkevnú, aby v budúcnosti slúžil svojej vlasti ako cirkevný hodnostár. Aby ho však udržal vo svojej blízkosti, pomocou cisárovnej Teodory ustanovil ho za knihovníka u patriarchu Ignáca pri Chráme sv. Sofie v Carihrade. Ako knihovník bol nielen strážcom bibliotéky a archívu, ale aj patriarchovým tajomníkom s hlasovacím právom v cirkevno-právnych veciach. S tou funkciou prijal aj diakonát. Starosti zodpovednej služby mu však nesesedeli, preto sa tajne uchýlil do samoty a skryl sa v istom kláštore pri mori na brehoch Bosporu. Našli ho tam až po päťmesačnom hľadaní. Prehovorili ho, aby sa vrátil do Carihradu. Ponúkli mu miesto profesora filozofie na vysokej dvornej škole, kde študoval. Prijal ho. Bol teda nejaký čas, r. 850-856, profesorom filozofie na vysokej škole, kde učil so svojim bývalým profesorom Fociom. Po politickom prevrate 20. novembra 855, ktorý odstránil cisárovnú Teodoru a dosadil na trón mladého Michala III., ich cesty sa čoskoro rozišli. Focius sa onedlho stal carihradským patriarchom a pôvodcom rozbrojov v carihradskom patriarcháte, lebo cisárske dvorné kruhy násilne odstránili carihradského patriarchu Ignáca (847-858). Vtedy sa pápež Mikuláš I. (858-867) postavil za zosadeného zákonného patriarchu Ignáca a takto sa roztržka v Cirkvi rozšírila aj mimo Carihradu a napokon sa skončila rozkolom. Profesori vysokej dvornej školy mali okrem vyučovania za úlohu konať služby cisárskemu dvoru vo vážnych štátnych a cirkevných záležitostiach. Konštantín bol iba krátky čas profesorom, keď ho určili za člena posolstva k Arabom. Aj nariadení Arabi pestovali grécke vedy a umenie. Mali slávnych učencov a spisovateľov. Napádali Grékov a ich kresťanskú vieru a tiež sa pokúšali hanopismi útočiť proti kresťanským pravdám. Začali rúhavé útoky proti jedinému bož-

stvu Najsvätejšej Trojice, vraviac: „Ako vy, kresťania, z jednej strany veríte v jedného Boha a z druhej strany ho zasa rozdeľujete na troch, vyznávajúc Otca i Syna i Duchu Svätého? Ak to môžete jasne vysvetliť, pošlite mužov, ktorí sú schopní o tom hovoriť a presvedčiť nás.“ Keďže cisársky dvor v Carihrade chcel žiť so susediacimi Arabmi v pokoji, vyslal k nim posolstvo, vedené vysokými štátnymi úradníkmi, aby s nimi prerokovali rozličné štátne záležitosti. Keďže sa predpokladalo, že pri tej príležitosti prídu na pretras aj náboženské otázky, začlenili do výpravy aj profesora filozofie Konštantína. A keď naozaj prišla reč aj na náboženské otázky, vtedy Konštantín v debatách s mohamedánskymi Arabmi ukázal svoj bystrý um a veľkú učenosť. Cieľom posolstva bola iste aj otázka slobodného vyznávania kresťanstva na Blízkom Východe. Ale o výsledku posolstva nič presného nevieme. Žitie Konštantínovo poznamenáva, že Arabi sa pokúšali otráviť Konštantína, ale on sa s Božou pomocou šťastlivo vrátil do vlasti, do Carihradu. O niekoľko rokov sa však uchýlil do osamelého kraja s jedným svojim sluhom, venujúc sa knihám a rozjímaniu. Odtiaľ odišiel za svojim bratom Metodom na horu Olymp, kde začal žiť ako mních. Lenže ani Metodovi sa nepáčil byzantský spôsob politického života. Zriekol sa svojho vysokého postavenia. Ako náčelník (archont) kniežatstva (provincie) so slovanským obyvateľstvom, pravdepodobne severne od Solúna okolo rieky Strymom (Stuma), videl zblízka, koľko neporiadku, nepoctivosti a nespravodlivosti je v byzantskej štátnej správe. To všetko ho primálo k tomu, že sa zriekol vysokého štátneho úradu a uchýlil sa do samoty kláštora na hore Olympe, kde žilo v tom čase mnoho mníchov. „Keď tu prijal mníšsky postrih, obliekol sa do čierneho (mníšskeho) rúcha, cvičil sa pokorne v poníženosti, za-

chovával úplne všetky mníšske pravidlá a venoval sa knihám.“ (ŽM hl. III). V byzantskej ríši boli dve hory toho istého mena Olymp. Jedna v Tesálii v európskom Grécku a druhá v Bytínií v ázijskom Grécku (teraz v Turecku). Európsky Olymp je známy tým, že starodávni Gréci ho pokladali za sídlo svojich bohov, kým ázijský Olymp je známy ako stredisko mníšskeho života, počínajúc od 8. storočia. Tento ázijský Olymp sa rozkladá južne od Marmarského mora a vypína sa troma končiarmi do výšky 2500 m nad mesto Brusa alebo Bursa. V 9. storočí, keď sa sem utiahli Konštantín a Metod, bolo na úbočiach Olympu asi tridsať veľkých kláštorov a v osamelých skalných útesoch množstvo pustovní. Mnisi totiž nežili všetci spoločným životom, ale kto chcel, mohol sa utiahnuť sám alebo s niekoľkými spoločníkmi do samoty.

Sem sa bratia utiahli asi v r. 857. Do ktorého kláštora vstúpili, presne nevieme. Žitie Metodovo hl. IV však hovorí: „Keď však nechcel, prinútili ho (Metoda) a postavili za igumena (opáta) v kláštore, ktorý sa vola Polychron, v ktorom je vyše sedemdesiat mníchov“ Neskoršie sa obaja bratia zúčastnili na posolstve k Chazarom. Chazari boli veľký turko-tatársky národ, obývajúci stepi medzi Azovským morom, Kaukazom, Kaspickým morom, Volgou a Dneprom. V tom čase tvorili veľkú ríšu. Pod svojou nadvládou mali mnohé menšie národy a kmene. Kresťanskí Gréci a mohamedánski Arabi sa snažili pri styku s Chazarmi šíriť medzi nimi svoju vieru, no nedosiahli, aby Chazari prijali buď kresťanstvo alebo islam. Časť Chazarov prijala v 8. storočí židovstvo. Byzantský cisár Michal III. považoval za potrebné utužiť priateľské styky so severnými susedmi Chazarmi. Preto koncom roka 860 vypravil do ríše Chazarov štátne posolstvo, ktorého členom bol aj Konštantín i jeho brat Metod.

Predpokladalo sa, že počas pobytu posolstva u Chazarov dôjde k náboženským rozhovorom a sporom, preto bolo vhodné, aby v posolstve bol aj zbehlý teológ i znalec jazykov. Preto vybral práve Konštantína, ktorého pred odchodom vysvätili za kňaza. Posolstvo sa vybralo na cestu koncom roka 860. Preplavili sa cez Čierne more, došli na Krym do gréckeho mesta Cherson na západnom pobreží. Pre nepriaznivé počasie tam museli prečkať zimu. Konštantín ani tam nelenil. Nielenže sa učil reči Chazarov, ale pri Chersone sa mu podarilo nájsť telesné pozostatky pápeža mučeníka sv. Klementa (90-99), ktorý tam zomrel vo vyhnanstve okolo r. 100. Aký bol úspech posolstva? Chán Chazarov v liste cisárovi potvrdzuje svoje priateľské zmluvy a sľubuje pomoc gréckej ríši, keď to bude potrebovať. Čo sa týka duchovnej stránky, chán pochválil vzdelanie Konštantínovo a dovolil, aby tí, čo chcú, mohli sa dať pokrstiť. Krst vtedy prijal asi dvesto osôb. Po návrate Konštantín zostal v Carihrade, ale uchýlil sa do ústrania. Mladý učenec mal veľmi chatrné zdravie a často chorľavel.

V r. 862, sa Konštantín a Metod vrátili od Chazarov, knieža Rastislav z Veľkej Moravy žiadal od cisára Michala III.: „Keďže náš ľud od pohanstva sa odvrátil a kresťanského zákona sa drží a učiteľa nemáme takého, ktorý by nám v našom jazyku pravú vieru kresťanskú vysvetlil, aby sa aj iné krajiny, keď to uvidia, pripodobnili nám, pošli nám, vладыka, biskupa a učiteľa takého, lebo od Vás na všetky strany vždy dobrý zákon vychádza.“ (ŽK hl. XIV)

Slovania v strednej Európe boli v tej dobe v ustavičných bojoch s fransko-nemeckou ríšou. Po smrti cisára Karola Veľkého (r. 814) sa rozdelila jeho veľká Franská ríša na viac častí. To dávalo Slovanom v strednej Európe príležitosť, aby so zďarom bojovali za svoju nezávislosť a aby si zriadovali samostatné dŕ-

žavy. Pred r. 830 moravské knieža Mojmir sústredil svoju moc nad obyvateľstvom v povodí Moravy. Okolo r. 833 sa Mojmir I. zmocnil aj územia nitrianskych Slovanov. Pribina sa uchýlil najprv do Východnej marky (nemeckej), odkiaľ odišiel k Bulharom, potom k Chorvátom a opäť do Bavorska. Na dvore salzburského arcibiskupa prijal predpísaný krst. (Pribina bol už kresťanom, ale jeho krst nebol úplný. Krstný obrad niektorí misionári nedodržiavali.) Potom v r. 846 dostal sídelné kniežatstvo okolo Blatenského jazera. Mojmirovo spojené kniežatstvo sa v historických prameňoch volá Veľká Morava. Pod týmto názvom rozumieme celú Moravu, Moravské Pole a celé Slovensko. Mojmir pravdepodobne chcel vládnuť bez záväzkov voči franskej ríši, a to znepokojilo bavorského kráľa Ľudovíta Nemca (843-870). Tento sa spočiatku podriadil franskej nadvláde, ale už pred r. 855 sa z nej vymanil. Stal sa celkom nezávislým panovníkom. V bývalej Pribinovej doméne vládol so súhlasom Rastislava jeho synovec Svätopluk už pred r. 869. Feudálom Východofranskej ríše sa nezávislé Rastislavovo počínanie vôbec nepáčilo. Napadli ho vojensky, ale on zdarne odrážal ich útoky. Nemci používali aj kresťanstvo a cirkevnú správu na svoje politické ciele, aby mohli šíriť a upevňovať nadvládu nad Slovanmi. Preto Rastislav pripravoval všetko, aby Morava bola politicky i cirkevne úplne nezávislá od Nemcov. Prosil pápeža Mikuláša I. (858-867) o učiteľov (asi v r. 860), aby mohol pomaly pomocou sebe oddaného duchovenstva samostatne upraviť cirkevné pomery v bezprostrednom zväzku s Rímom, ale nezávisle od Nemcov. Pápež Mikuláš I. mu však nemohol poslať učiteľov znalých slovanského jazyka, lebo takých nemal. A tu musíme ešte povedať, že prvými kresťanskými misionármi na Morave a na dnešnom Slovensku boli pravdepodobne írski a

škótski mnísi, ktorí ešte predtým obrátili na kresťanstvo aj bavorských Nemcov, pracujúc tam od 7. storočia. Boli to nevšední horlivci a nadšenci, putujúci z miesta na miesto. Boli nezávislí od biskupov, niektorí z nich aj sami boli biskupmi pre misijné kraje. No práve v období, o ktorom hovoríme, cisár Karol Veľký zaviedol novú reformu, podľa ktorej mnísi boli podriadení biskupom a biskupom bola zverená aj misijná činnosť. Práve preto aj novozískané podunajské kraje boli už od r. 796 pridelené biskupstvám tak, že územie od rieky Drávy až po Rábu pripadlo Salzburgu, na sever od Ráby pripadlo Pasovu a Čechy Regensburgu. V r. 829 spresnili rozhraničenie medzi salzburskou a pasovskou diecézou, čo sa týkalo aj Veľkej Moravy. Slovania žili aj v Bavorsku a okrem toho prijali kresťanstvo aj Korutánci. To, že írsko-škótski, nemeckí, talianski a grécki misionári museli vedieť aspoň trochu reč moravských a podunajských Slovanov, je vec bezpochyby istá. Veď ako mohli ohlasovať evanjélium, keby neboli vedeli reč ľudu, ktorému ho ohlasovali? Nakoľko však bolo toto západné kresťanstvo rozšírené na Veľkej Morave pred príchodom sv. Cyrila a Metoda, je ťažko povedať. Pravdepodobne bolo iba v začiatkoch, ale zasa natoľko známe, že Cyril a Metod ho museli vziať do úvahy, keď sa rozhodovali, v akom obraze majú pokračovať, či vo východnom, ako oni boli zvyknutí, alebo v západnom. Toto všetko bolo potrebné vysvetliť, aby sme porozumeli slovám Rastislavovho posolstva: „Keďže náš ľud od pohanstva sa odvrátil a kresťanského zákona sa drží...“ Keď sa Nemcom nepodarilo prinútiť Rastislava k podriadenosti a poslušnosti vojensky, snažili sa získať si v r. 864 proti nemu spojencov, a to Bulharov, ktorí by Rastislava napadli z východu. V tom čase totiž Bulhari ovládali celé územie na dolnom Dunaji, západné Rumunsko a východné

Maďarsko a tak boli Rastislavovými susedmi. Toto politické ohrozenie donútilo Rastislava hľadať spojenectvo s Byzantskou ríšou pre prípad, keby ho Bulhari napadli. V tom prípade by na Bulharov udrhel byzantský cisár. Preto prvotným cieľom Rastislavovho posolstva do Carihradu v r. 862 bolo zaiste vyjednávanie politického rázu. Ale Rastislav využil túto príležitosť, aby požiadal aj o vyslanie učiteľa kresťanskej teológie a iných náuk. V tom čase bola byzantská cirkev ešte v jednote s Rímom. Keď cisár Michal III. vypočul Rastislavovu žiadosť o učiteľa, po porade s radcami sa rozhodol poslať na Veľkú Moravu Konštantína a Metoda. Pozval si Konštantína a povedal mu: „Viem, filozof, že si ustatý, ale treba ti ta ist’.“ Staroslovienské Žitie Metodovo uvádza aj ďalšie slová Michala III.: „pojmi brata svojho, opáta Metoda a chod’.“ Konštantín odvetil: „I ustatý som, i chorý telom, ale s radosťou pôjdem ta, ak majú písmená pre svoj jazyk.“ Pri určení Konštantína a Metoda na túto úlohu mal cisár na zreteli ich znalosť slovanskej reči, lebo boli zo Solúna. V tom čase rozdielnosť slovanských jazykov nebola ešte taká veľká ako dnes, takže podunajskí Slovieni mohli rozumieť solúnske nárečie. Okrem toho pri ich voľbe prišla do úvahy aj ich skúsenosť pri iných doteraz vykonaných misijných podujatiach.

Keď sa od posolstva dozvedeli, že tam nemajú žiadne knihy v domácom jazyku, tu sa ukázala jazyková genialita Konštantína. Konštantín patrí nesporne k najvýznamnejším filológom 9. storočia, ba vôbec stredoveku. Mal mimoriadny talent, rýchlo sa naučil cudzie reči, ba vedel aj prenikať do ich ducha. Dokonale ovládal gréčtinu, starosloviencinu a latinčinu. Zúčastnil sa na významných diplomatických posolstvách byzantského dvora a na nich si osvojil arabčinu, staroturečtinu, hebrejčinu a sýrčinu. Konštantín najprv zostavil slovanské

písmo: glagoliku-hlaholiku (cyrilika vznikla o niekoľko desaťročí neskôr v Bulharsku). Hlaholské písmo zostavil podľa malých písmen gréckej abecedy (kurzívne písmo grécke) a čisto slovanské hlásky, pre ktoré v gréčtine neboli písmená, prevzal z hebrejského písma. Napríklad hláska š-šin. Základ spisovnej slovienskej reči tvorila slovienska reč macedónskych Slovienov, ktorú Konštantín od mladosti poznal. Preložil najpotrebnejšie bohoslužobné knihy do tohto jazyka a spolu s bratom zostavil slovanskú bohoslužbu. Začiatok Evanjelia sv. Jána: „*Iskoni bie Slovo i Slovo bie u Boga*“ položil za základ slovanského písomníctva a kultúry. Aj cisár Michal III. toto vysoko hodnotil v liste Rastislavovi, keď mu medzi iným napísal: „Hľa, prijmi tento dar, väčší a hodnotnejší nad zlato i striebro a kamenie drahé a pominuteľné bohatstvo!“ Žitie Metodovo zaznamenáva, že Konštantín si získal ešte viacerých spoločníkov, „ktorí boli tohože ducha“. Tí mu boli potrební už v Carihrade, lebo oni písali novým slovanským písmom preklad bohoslužobných kníh, kým on diktoval. Medzitým sa zaiste spolu radili, čo vziať so sebou na ďalekú misijnú výpravu. Z prameňov poznáme mená niektorých učeníkov: Kliment, Naum, Angelár, Sáva, Vavrinc. Možno že ich bolo aj viacej, ale nepoznáme ich po mene. Je veľmi pravdepodobné, že niektorí z tých pomocníkov boli rodom Slovania, ako napr. Kliment, o ktorom sa vedci domnievajú, že pochádzal zo slovanského rodu z Macedónie. V Žití Klimentovom sa rozpráva, že od mladosti poznal Metoda, pravdepodobne z čias, keď tento „mnoho rokov“ spravoval „slovanské kniežatstvo“ okolo rieky Strumy a Strumice, ako hovorí Žitie Metodovo.

Pokračovanie v budúcom čísle.

Aký je dopad hospodárskej krízy v našej obci?

Pohľad odborníkov

Finančná kríza je jedným z najčastejších skloňovaných slovných spojení v súčasnosti. Všade sa oháňajú tým, aké má dopady a dokedy bude trvať. Kým na jeseň roku 2008 sa hovorilo o tom, že kríza sa rozvinie v roku 2009 a v roku 2010 dôjde k oživeniu. V súčasnosti už väčšina odborníkov priznáva, že kríza sa bude postupne rozvíjať v roku 2009 a 2010 a potrvá dva až päť rokov. Podľa niektorých môže trvať osem až desať rokov. Podľa doc. Ing. Petra Staněka, CSc., ktorý je ekonómom a pracuje v Ekonomickom ústave SAV, že si to treba uvedomiť, pretože väčšina vlád je dnes predsa len v pokušení poskytovať tzv. balíčky, ktorými chce utlmiť dopad hospodárskej krízy. Tie by mohli byť určitým preklenovacím riešením, ak by bola kríza krátkodobá. Ak však bude dlhodobá, vlády o dva až tri roky nebudú mať dost zdrojov na poskytnutie ďalších balíčkov na utlmenie krízy a budú ich musieť získavať emitovaním (vydávaním) dlhopisov. To môže viesť k vytvoreniu novej bubliny štátnych dlhopisov, o ktoré bude najväčší záujem medzi investormi vzhľadom na rizikovosť podnikovej sféry a finančného sektora. Táto bublina sa vytvorí veľmi rýchlo a vôbec nemusí trvať sedem až osem rokov, kým praskne ako hypotekárna, ale je možné, že sa to stane v priebehu jedného roka. „Prasknutie“ ďalšej finančnej bubliny by podstatne ohrozilo možnosti získavania finančných zdrojov pre vlády a vyvolalo by nový komplex problémov vo finančnom aj hospodárskom sektore.

Názory na krízu v Sedliackej Dubovej

Už v úvode tohto článku sme uviedli frekvenciu pojmu kríza. Áno, rovnako sa dotýka aj našej obce, jej občanov a podnikateľov či živnostníkov. Kríza sa najviac prejavuje tým, že stúpila nezamestnanosť, kým v septembri 2008 bola 6,5 %, v súčasnosti sa zvýšila na 18,56 %. Počet nezamestnaných k 30. júnu je 44 osôb, z toho 26 mužov a 18 žien. Kríza sa už menej dotkla našich miestnych živnostníkov a podnikateľov alebo občanov, ktorí majú trvalé zamestnanie. Niektorých z nich sme sa opýtali na dopad krízy. Tu sú ich vyjadrenia:

Tatiana Ďurkovičová, vedúca miestnych potravín:

Zatiaľ krízu nepocitujeme. Tržby sú na rovnakej úrovni ako predtým. Menšie tržby sme pocitovali v čase poklesu poľskej menu voči euru, vtedy ľudia viac nakupovali v Poľsku za nižšie ceny. V súčasnosti sú už aj tu prijateľné ceny a opäť nakupujú u nás. Som zatiaľ spokojná. Aj môj vedúci okrem týchto potravín má predajne v Oravskom Podzámku, v Krivej, Podbieli, Tvrdošíne a zatiaľ ani tam nepocituje vplyv krízy.

Pán Hutira, majiteľ reštaurácie:

Vplyv krízy v našom zariadení pocitujeme, a to tým, že prichádza menej hostí nielen miestnych, ale aj cudzích. Tržby približne poklesli o 6 %. Želám si, aby kríza čím skôr pominula a návštevnosť sa vrátila do pôvodného stavu. Naše zariadenie máme v nedeľu zatvorené, ale na požiadanie zákazníkov sme ochotní otvoriť a tak im vyjsť v ústrety, môžu tu uskutočňovať spoločenské akcie a my urobíme všetko preto, aby hostia boli spokojní.

Miloš Vavrečan, bar DOVEX:

Áno, pocitujem menej zákazníkov, našich aj cudzích. Tržby poklesli o 30%. Predtým boli aj nižšie ceny, teraz som musel z určitých príčin ísť vyššie, a to sa tiež odrazilo v návštevnosti. Teraz, v porovnaní s minulosťou, sa spotrebuje menej piva, ale aj alkoholických i nealko nápojov. Naši zákazníci si už nedovolia toľko konzumu ako predtým.

Ing. Anna Kudlová, záhradníctvo:

Zatiaľ ju necítíme, možno príde na budúci rok, ale aj tak už máme objednávky na budúci rok. Tržby sú na rovnakej úrovni. Dúfame, že nás v ďalšom období nič nepostihne.

Alena Petraková, kvetinárstvo:

Čo sa týka predajne, krízu nepocitujeme. Tržby sú také, ako boli predtým. Jedine krízu pocitujeme v autopreprave. Manžel má menej objednávok, a to sa prejavuje aj v príjmoch. Veríme, že aj to prekonáme a situácia sa zlepší.

Dana Ondrigová, úradníčka:

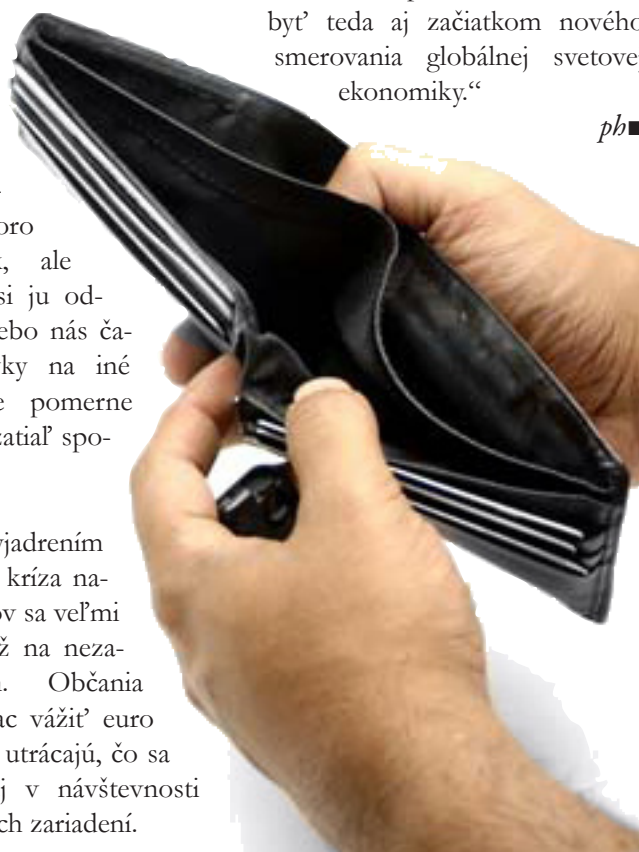
Osobne krízu nepocitujeme. Sme s manželom zamestnaní, takže príjmy sú také, aké boli, ba zdá sa, že viac peňazí máme. Na dovolenky chodievame skoro každý rok, ale tento rok si ju odriekneme, lebo nás čakajú výdavky na iné akcie. Sme pomerne skromní a zatiaľ spokojní.

Z týchto vyjadrení je jasné, že kríza našich občanov sa veľmi nedotkla, až na nezamestnaných. Občania si začali viac vážiť euro a menej ho utrúcajú, čo sa prejavuje aj v návštevnosti reštauračných zariadení.

Zásadná šanca na zmenu

Citujeme opäť doc. Ing. Staněka: „Súčasná kríza nastavila zrkadlo svetovej civilizácii – nadmernému čerpaniu prírodných zdrojov, nehoráznemu špekulovaniu v oblasti finančných systémov a tomu, čo sa nazýva morálnym hazardom. Táto chápaná kríza znamená zásadnú výzvu na prekonanie podoby národných ekonomík aj svetovej ekonomiky, prehodnotenie úlohy a významu morálneho hazardu, ale predovšetkým znamená prehodnotenie celkového vzťahu medzi ľudskou spoločnosťou a planétou Zem, pretože k týmto problémom hospodárskej recesie musíme v skutočnosti priradiť aj ďalšie zásadné výzvy – globálne otepľovanie a klimatické zmeny. Tieto nezmizli, len ich priebeh hospodárskej krízy zatlačil do úzadia. Z tohto hľadiska môžeme krízu chápať ako hrozbu, ale zároveň i šancu uskutočniť tie opatrenia, ku ktorým by sa za iných podmienok nikto neodhodlal, avšak krízová situácia vytvára šancu pre tých, ktorí budú ochotní radikálnym spôsobom zmeniť svoje uvažovanie. Súčasná hospodárska kríza môže byť teda aj začiatkom nového smerovania globálnej svetovej ekonomiky.“

ph ■

Radšej rozbroje s medveďmi, ako nezhody s ľuďmi

Najprv včelár bojoval s medveďmi, úle mu prepadli 14-krát. Chovateľ nakoniec z chotára utiekol, stiahol včelstvo do dediny. Ale! Dnes broja proti nemu susedia. A tak sa rozhodol vrátiť úle ku medveďom.

V susedstve Antona Janíka nebýval nikto, včely teda nikomu neprekážali. Dnes už však ľudia okolo pribudli a – spísali petíciu. Vraj ich včely ohrozujú. Okrem petície doniesli starostovi i potvrdenie od lekára, že si nevytvárajú, že už aj uštipli. Anton Janík zo Sedliackej Dubovej má 85 rokov a je i v okolitých dedinách jediným veľkým včelárom. „Starší pomreli, mladí sa včeláreniu nechytajú, noví pre vysokú počítačnú investíciu tiež

nie,“ hovorí. „O včely sa totiž treba starať, ohrozujú ich choroby, najmä mor plodu a hniloba. Jednoducho hynú. Na Slovensku ubudlo v ostatných desaťročiach 60 percent včiel, v Čechách ešte viac.“

Na našu otázku, či sa nebojí prepádov medveďov, nám dlhoročný včelársky funkcionár povedal, že radšej chce mať pokoj v dedine. Polovicu včelínov už so synom preniesol za dedinu, druhú presťahujú do konca novembra, teraz sa totiž začala znáška medu. Takto sa dohodol i so starostom Ladislavom Tomášom, ktorý petíciu občanov riešil. Okrem dohody plánuje starosta navrhnúť i zmenu všeobecného záväzného nariadenia, týkajúceho sa chovu

zvierat, kde spresní podmienky chovu včiel. Znenie prispôbii platnej legislatíve, podľa ktorej sa včely môžu chovať výlučne v okrajových častiach obce, leťáče úľov musia smerovať vždy na väčšiu časť plochy pozemku chovateľa. Navyše, v prípade preukázaného ohrozenia zdravia občanov žijúcich v blízkosti lekárskeho osvedčením, je včelár povinný ukončiť chov na tomto pozemku.

Anton Janík sa zaoberá aj šľachtením včiel, spolupracuje s výskumníkmi, jeho včely sú vraj „krotkejšie“ a neštípajú. Učiť plemenitbe sa k nemu chodia aj dnes i včelári z Poľska. V súčasnosti plánuje svoj chov, ktorý pozostáva z 80 rodín, znížiť. Mimochodom, možnože mu práve medvede pomôžu. „Tie patria ku včeláreniu,“ dodal Anton Janík.

Prevzaté z novín Oravec – Iv ■

Mladí si už v baroch nevypijú. Naozaj?

Predstavte si situáciu, že do baru príde starosta, vytiahne tester na alkohol a dá fúkať partii 17-ročných podgurážených chalanov. Dokonca im môže zakázať ísť do baru či reštaurácie, kde sa podáva alkohol. Asi tipujete správne, kde ho pošlú, kade ľahšie ...

Neplnoletí nemôžu piť alkohol a deti do 15 rokov sa nemôžu po

deviatej večer zdržiavať bez dozoru rodičov na miestach, kde sa alkohol predáva. Tak to schválil parlament. Do prijatia tejto právnej úpravy bol zakázaný len predaj či podávanie alkoholu deťom, piť ale deti mohli.

Podľa starostu Sedliackej Dubovej a podpredsedu Združenia miest a obcí dolnej Oravy Ladislava Tomáša je tento zákon ďalší zo série nevykonateľných. Problém robí samospráva aj dodržiavanie legislatívy pri výrube stromov, či mo-

torkári a štvorkolkári. „V malých obciach starostovia nemajú šancu robiť poriadky v krčmách,“ hovorí Ladislav Tomáš a dodáva, že dnes už mládež ťažko prijíma autoritu, neposlúchne ani kňaza, nieto ešte starostu. „Ten zákon sa v obciach minie účinku. Mestá majú svoju mestskú políciu, tam to bude jednoduchšie.“ Do zákona tiež poslanci doplnili, že školy a zdravotníci sú povinní obciam ohlásiť mladých ľudí pod vplyvom alkoholu. Tí sa budú musieť podrobiť skúške na alkohol. Samospráva dostala aj právomoc pokutovať rodičov, ak v priestoroch, kde sa predáva alkohol, nájde maloletého do 15 rokov po deviatej večer bez sprievodu rodičov. Výška pokuty je do 33 €. V odôvodnených prípadoch môžu tiež samosprávy mladistvým vo veku do 18 rokov zakázať návštevy krčiem či reštaurácií. Takže, žeby začali krčmy a bary zívajúť prázdnotou ...?

Prevzaté z novín Oravec – Iv ■

OZNAMY

Mesto Trstená oznamuje, že na základe povolení príslušných orgánov bude čiastočne **uzavretá cesta I. triedy (I/59)** smerom na Poľsko v dĺžke 300 m. Dôvodom uzávierky je rozšírenie cesty o pripájajúci a odbočovací jazdný pruh. Termín: od 9.6.2009 – 15.10.2009.

Mesto Trstená žiada vodičov, aby rešpektovali a dôsledne dodržiavali prenosné dopravné značenie a svojou nedisciplinovanosťou nespôsobovali dopravné zápchy a kolízie.

Klub dôchodcov v našej obci oznamuje a zároveň pozýva svojich členov na „batôžkové“ posedenie v prírode, ktoré sa bude konať dňa 4. júla (sobota) o 11.00 hodine na miestnom futbalovom ihrisku.

Tak ako po iné roky aj teraz sa tešíme na spoločné stretnutie a posedenie pri chutnom občerstvení, harmonike a dobrej nálade.

výbor JDS

Prvé sväté prijímanie

Nedeľa 10. mája v Sedliackej Dubovej bola výnimočná pre prvoprijímajúce deti, pre ich rodičov, pre krstných rodičov i starých rodičov. Všetci slávnostne vyobliekaní smerovali do miestneho kostola, aby detičky po prvý raz pristúpili k svätému prijímaniu a prijali Božie telo s vierou, nádejou, láskou, túžbou a s pokorou. Na slávnostnej sv. omši sa im naplnila dlhodobá túžba, ktorá predchádzala veľkou prípravou naším duchovným otcom vdp. Henrykom Sitekom. Za toto všetko nám patrí veľká vŕúcna vďaka.

Prvoprijímajúcich detí bolo se-

dem, viac ako po iné roky, a to: **Petra Kytková, Bronislava Brtošová, Adriana Oršuliaková, Ma-roš Kuboš, Denis a Dávid Šutý a Dávid Holko.** Ďakovali Bohu za všetko, že im dáva toľko sily, aby v ďalšom živote mohli byť užitoční svojim rodičom, blízkym a všetkým ostatným.

Slávnostnú atmosféru sv. omše ešte umocnil program prvoprijímajúcich detí pod vedením Mgr. Ľudmily Kytkovej a sprievodná organová hudba so spevom organistu Ľudovíta Holuba. Obidvom vyjadrujeme poďakovanie.

ph■

Deň detí v materskej škole

Ako každý rok aj tento rok deti privítali sviatok Medzinárodného dňa detí s radosťou. Pripravili sme viacero akcií, ktoré sa nám podarilo aj dobre zvládnuť. V piatok 29. mája sme si urobili malú oslavu v škole. Boli to rôzne súťaže, triafali sme loptičkou na kolky, skákali so zviazanými nohami, prenášali pingpongovú loptičku na lyžici, hry na stoličky a iné. Deti sa pritom zabavili a nasmiali. Každého čakala sladká odmena a tiež čokoládová „medaila“. Potom nasledovalo malé občerstvenie a tanec v rytme disko. Nako-

niec deti dostali balíček sladkostí, ktoré nám venoval pán starosta a pozornosť od Miškovej mamičky pani Zuzany Kubošovej. Ďakujeme!!!

Ďalšou akciou bola návšteva Oravského hradu dňa 1. júna. Pre chorobu niektorých detí sme neboli kompletní, ale napriek tomu na hrade sa im veľmi páčilo. Hľadali sme zakliate princezné, ktoré sa nám podarilo nájsť. Za to boli odmenení cukríkmi. Po dobrom výlete deti s chuťou zjedli obed a už sa im snívalo o princeznách, kráľoch, strašidlách. Okrem toho

sme si 9. júna urobili „piknik“ na futbalovom ihrisku. Počasie nám prišlo a vydržali sme tam až do neskorých popoludňajších hodín. Navštívili sme aj bábkové divadlo, ktoré bolo v Dlhej nad Oravou v kultúrnom dome.

A pomaly sa blíži koniec školského roka a vytúžené veľké letné prázdniny. Želám si, aby sme si ich s chuťou užili a v septembri sa zdraví a oddýchnutí všetci stretli.

Marta Hudcová, riad. MŠ■

Ukrajinci v Sedliackej Dubovej

Medzinárodný festival sakrálnej zborovej tvorby na počesť biskupa Jána Vojaššáka bol na Orave už devätnásť raz. Maještátne chorály sa Námestovom niesli od 15. do 17. mája.

Program začal v piatok sv. omšou v rímskokatolíckom kostole sv. Šimona a Júdu v Námestove. Ďalší deň prebiehala súťaž speváckych zborov z Ukrajiny, Litvy, Lotyšska, Poľska, Česka a Slovenska. Prvenstvo si odniesol spevácky zbor Balta Female Coir z Lotyšska. V nedeľu účinkovali zborov v okolitých farnostiach a našu farnosť navštívil zbor z Ukrajiny. Po sv. omši zbor skutočne maještátne zapôsobil svojím sakrálnym zborovým spevom na všetkých prítomných. Najviac zapôsobil pieseň k Panne Márii v ich rodnom jazyku. Ukrajinci potom ešte vystúpili po sv. omši v Hornej Lehote.

Za všetkých prítomných i za seba im úprimne poďakoval náš duchovný otec. Počúvať tak veľké hudobné teleso je naozaj veľkým zážitkom. Naš vdp. farár nikdy nezabúda v čase Námestovských hudobných slávností pozvať niektorý zo zborov na vystúpenie v našej farnosti.

ph■

Jarné upratovanie

S jarným slniečkom každý rok prichádzajú nutné práce v záhradkách, na poli, ba aj upratovanie na verejných priestranstvách, zbaviť ich nečistôt, ktoré sa nahromadili počas dlhej zimy. To si uvedomili aj naši dôchodcovia a zorganizovali brigádu 24. apríla, aby dali do poriadku priestory okolo miestneho kostola a fary. Zišlo sa ich 17, viac ako minulý rok pri podobnej akcii. Boli to: Maxoňová Margita, Zrnčíková Anna, Brtošová Mária, Oršuliaková Valika, Oršuliak Jozef, Laurinčíková Anna, Majdišová Helena, Durdiaková Mária, Šutá Anna, Durdiak Ján, Krškova Anna, Laurinčíková Helena, Havrilová Božena, Havrila Peter, Hyžová Mária, Zajacová Mária a samozrejme, vdp. Henryk Sitek, náš duchovný otec.

Rozdelili sa na dve skupiny. Jedna upratovala okolo kostola – poz-

bierali rozhádzané smeti, pohrabali suchú trávu, konáre. Čo sa dalo spálili a zvyšok odviezli na smetisko. Druhá skupina zaujala miesto pred farou – kvetinový záhon vyčistili od buriny, okopali kvety a potom sa spojili obe skupiny do čistenia priestorov záhrady a dvora.. Duchovný otec sa venoval ošetrovaniu okrasných kríkov a drevín.

Po skončení upratovania všetkých duchovný otec pohostil kávou, čajom, vínom a pridal aj po pohárikú dobrej slivovice, pritom nezabudol poďakovať za uskutočnené práce. Všetci boli navzájom spokojní s pocitom skromnosti a službou nielen pre seba, ale predovšetkým pre druhých. To by malo byť krédom každého z nás, ktorí nosíme v sebe láskavé srdce, a nie závisť a zlobu.

ph■

Na obrázku prvá Mária Durdiaková a v pozadí Mária Brtošová

Náš duchovný otec sa tiež pripojil k brigádnikom

Spolupráca dôchodcov

Spoločné foto pred MEANDER PARKOM

Vážna pánska debata v kúpeli

Slovo dalo slovo a hneď sa naplnilo skutkom. O čo skutočne išlo? O spoluprácu dôchodcov našej obce a susednej Dlhej nad Oravou pri organizovaní spoločných akcií, o ktoré majú záujem obe strany.

Prvú spoločnú akciu uskutočnili 15. mája na rekondičný pobyt v termálnych prameňoch zariadenia MEANDER PARK v Oraviciach. Zúčastnilo sa 60 osôb, z Dubovej 32 a z Dlhej 28. Všetci si pochvaľovali túto spoločnú akciu, lebo mala pozitívny vplyv na vytváranie vzájomného vzťahu medzi dôchodcami oboch dedín. Vymenili si informácie a tiež si nostalgicky približovali svoju mladosť. Nakoniec sa dohodli, že takúto akciu kúpania si o mesiac zopakujú. Nestalo sa, lebo občanov Dlhej postihla smutná tragická udalosť – zomrela ria-

diteľka školy RNDr. Helena Capuliaková, takže spoločný pobyt v Oraviciach sa prekladá na koniec mesiaca júl alebo začiatkom augusta. Takáto spolupráca pre obidve strany je výhodná. Dlhá vlastní autobus, čo je pre našich dôchodcov lacnejšie a jednoduchšie. Totiž ide o využitie každého voľného miesta v autobuse, čo v Dlhej radi privítali. Dlhánski dôchodcovia ponúkli Dubovcom pripojiť sa k ich akcii pri návšteve hrobu blahorečenej Zdenky Schelingovej v Podunajských Biskupiciach 30. júna.

Je potešujúce, ak sa ľudia dokážu takto navzájom zblížovať a podporovať a vytvárať podmienky pre ľudské porozumenie.

ph■

JUBILANTI

(1.7.2009 – 30.9.2009)

40 rokov

Krystína Urbanová (august 2009)
 Peter Kuboš (august 2009)
 Peter Kováč (september 2009)

45 rokov

František Majcher (júl 2009)

50 rokov

Henryk Sitek (august 2009)

60 rokov

Ján Dulačka (august 2009)
 Helena Majdišová (september 2009)

65 rokov

Jozef Brtoš (júl 2009)

70 rokov

Ján Krška (september 2009)

75 rokov

Anna Zrnčíková (september 2009)

Oslávencom blahoželáme a prajeme veľa pevného zdravia!

Prišli medzi nás

Laura Durdiaková

Rodičom blahoželáme a Laure prajeme krásny život!

Opustili nás

Helena Oršuliaková (jún 2009)

Pozostalým vyjadrujeme hlbokú sústrasť!

Prihlásili sa na trvalý pobyt

Jozef Jurčák

bs■

Náš duchovný otec – jubilant

*Tečte časy, tečte stále
 Dľa Božjeho zákona,
 a my žijeme k Božej chvále,
 každý z nás nech tak koná,
 by žil s blížnym v dobrej zbode
 v cirkvi, vlasti i v národe
 a mal srdce ako chrám,
 tak ho chce mať Pán Boh sám!*

(Jozef Gašparik- Leštinský)

Každý z nás je akýmsi pútnikom na ceste životom. Vždy, keď prejdeme istú časť svojej púte, odpočinieme si, zaspomínáme na to, čo je už za nami. Tým pútnikom je aj náš duchovný otec vdp. Henryk Sitek, ktorý 18. augusta sa dožíva svojho pekného jubilea – 50 rokov a určite si zaspomína na svoje prežité roky v detstve i v kňazskom poslaní. Už v mladosti túžil o správnosti tohto poslania a s pomocou Božou i za ochrany Panny Márie dosiahol, že sa stal kňazom. Na tomto poste snažil sa byť spravodlivým, trpezlivým i zodpovedným a to prenášal aj do duchovnej služby Bohu, pastoračnej výchovy mladej generácie, ba na všetkých svojich veriacich vo svojej farnosti. To mu môže prinášať dobrý pocit a spokojnosť.

Životná púť nášho duchovného otca sa začínala v skromnej sliezkej baníckej rodine, ďalej cez stavebného technika a nakoniec magistra teológie. Po seminári pracoval päť rokov ako kaplán v Katoviciach, jeden rok v Zákamennom a potom na žiadosť otca

biskupa Františka Tondru dostal sa do našej farnosti – Sedliackej Dubovej. Tu prevzal farnosť, a to bola veľká zodpovednosť, ktorú už u nás úspešne vykonáva 16 rokov. Aj sám povedal, že za toto obdobie spoznal veľa dobrých ľudí, dobrých rodičov, od ktorých sa učí trpezlivosti a zodpovednosti. Veľa vecí ho bolí a zarmucuje, čo si určite všimneme aj v kostole. Nechce hovoriť o našich slabostiach, tie predkladá Božiemu Milosrdenstvu každý deň vo svojich modlitbách. Ako katolícky kňaz sa usiluje byť pre všetkých dobrým, spravodlivým a starostlivým otcom. Má aj svoje sny, v ktorých chce vidieť našu dedinku ako najkrajšiu obec na Orave, v ktorej žijú vzájomne si pomáhajúci a nezávidiaci si ľudia. Tento jeho sen sa mu pomaličky aj naplňuje. Okrem Božích služieb, obradov a šírenia evanjelia farský úrad dostal nový šat. – týka sa to interiéru i exteriéru. Okolie fary, záhrada i priestor pre ňu je krásne upravený a lahodí očiam všetkým okoloidúcim. Veľkou zmenou úprav prešiel aj Kostol sv. Mihala archanjela - úpravy v samotnom kostole, sakristii, zavedené plynové vykurovanie, v okolí kostola dlažba, nové kaplnky. Náš duchovný otec organizoval aj veľké práce vo filiálnom kostole v Hornej Lehote. Veľkú pozornosť venuje aj Hradisku -

-zrúcanine Kostola sv. Kozmu a Damiána. Aktívne spolupracuje s dobrovoľníkmi pri záchrane ruín kostolíka. Tento rok to už bude po 12-krát.

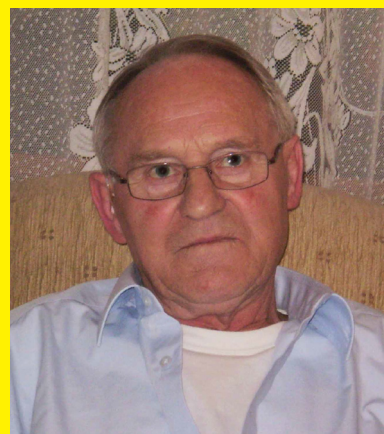
Všetky aktivity nášho duchovného otca sa nedajú vymenovať, a nie je to podstatné. Podstatné je to, čo vidí sám Pán Boh a ten má právo hodnotiť jeho službu v prospech slávy Božej a katolíckej Cirkvi.

*Drahý náš jubilant,
 aj keď predčasne, dovoľte nám,
 aby sme v mene obecného úradu
 a našej redakcie k Vaším tajným
 túžbam a želaniam ukrytým
 v hĺbke srdca pripojili aj naše.
 Prajeme Vám pevné zdravie,
 Božie požehnanie a nech Vám naša
 nebeská Matka vyprosuje u nášho
 Pána Ježiša Krista veľa Božích
 milostí a dá Vám múdrosti i sily
 pri vedení našej farnosti a farníkov.*

redakcia■

Veríme, že tak ako doteraz bude aj naďalej pracovať na pozdvihnutí kultúrneho života v našej obci pri rôznych kultúrno-spoločenských udalostiach, za čo mu už teraz ďakujeme.

obecný úrad a redakcia ■

Hasičom zlyhala technika

Jarné mesiace a začiatok leta každoročne patria súťažiam Dobrovoľných hasičských zborov, aby si medzi sebou zmerali sily v pripravenosti rýchleho zásahu na hasenie požiarov, prípadne aj zachraňovania ľudských životov. Takejto príprave sa venoval aj miestny DHZ. Mohli sme ich vidieť, ako trénujú pod vedením Ing. Ladislava Šútého a Jozefa Hyžu vedľa tenisového dvorca. Trénovalo rovnako družstvo žien, mužov a Plameňáci – žiaci od 8 do 15 rokov.

Okresná súťaž Dobrovoľných hasičských zborov sa konala 14. júna v Zázrivej. Prítomných bolo 14 družstiev žien a 20 družstiev mužov. Súťažilo sa v disciplínach – požiarneho útoku a požiarnej štafety. Za Sedliacku Dubovú súťažilo družstvo žien v zložení: Anna Šutá, Zuzana Mikušková, Kristína Mikušková, Lenka Šnapková, Erika Gerátová, Mária Motyková,

Michaela Krkošková, Terézia Poláková a Čupajová Zuzana.

Družstvo mužov tvorili: Lukáš Šutý, Tomáš Oršuliak, Mihal Murín, Anton Vavrečan, Filip Strežo, Lukáš Tropek, Ján Miháľ, Dávid Strežo a Anton Tropek.

V silnej konkurencii naše dievčatá skončili na 5. mieste. Horšie to dopadlo s družstvom mužov, tí boli pre zlyhanie techniky diskvalifikovaní. Tu sa nedalo nič robiť, aj keď rozhodcami boli od nás Ján Štiga, Peter Karetka, Miloš Polák. Tréner Ing. Ladislav Šutý sa vyjadril na objasnenie takto:

-Sklamala nás technika. Problém s ňou už malo družstvo žien, ale nakoniec to zvládli. Po ženskom hasičskom útoku prestala byť funkčná a nepojazdná. Najväčší problém nastal pri družstve mužov. Zachránili ich hasiči z Malatincej a požičali im svoju striekačku. Keďže s ňou neboli zoznamení ani zohratí, pri hasičskom útoku nedokázali nasť vodu. Útok ne-

Keď nestačia mladí, musí to zvládnuť tréner Ladislav Šutý

dokončili. Druhá možnosť útoku nebola a nasledovala diskvalifikácia. Ináč chlapci dosahovali celkovo výborné výsledky, čo sa týkalo požiarnej štafety a celkového hodnotenia. Nakoniec našim hasičom Malatinci vyšli v ústrety a pozvali ich do Malatincej na guláš, kde nás aj odviezli. Aspoň takto sme prekonalí traumy z neúspechu v súťaži.

Najmladší hasiči – PLAMEŇÁCI

Ich družstvo tvoria: Boris Šutý, Branislav Šutý, Ján Čupaj, Ján Zrnčík, Jakub Kuboš, Patrik Šnapko, Jozef Strežo, Patrik Zrnčík a Andrej Zrnčík.

Regionálna súťaž Plameňákov sa uskutoční 28. júna v Lokci. Súťaž sa bude v disciplínach:

- požiarneho útoku
- štafetový beh cez prekážky (400 m)
- disciplína CAS (dvaja spolu skok do diaľky, preliezačka, spájanie hadíc)
- teória (10 otázok)

Dúfajme, že to naši Plameňáci dobre zvládnu. Držíme im palce.

Aj neúspech je šanca na zmenu

Naši hasiči v predchádzajúcich rokoch obsadzovali popredné miesta a v tomto roku ich trénovanosť sa minula účinkom. Technika pri nácvikoch fungovala a nečakali, že zradí na tom najdôležitejšom mieste. Aj k tomu sa vyjadril Ing. Ladislav Šutý. *Nedá sa nič robiť. Striekačka je 30-ročná a potrebuje generálnu opravu. Na opravu by peniaze ešte boli. No, najlepšie by bolo vymeniť ju za novú. Budem tlačiť na obecný úrad a poslancov, aby tento problém riešili a našli sa peniaze.*

Treba pripomenúť len to, že Dobrovoľný hasičský zbor zohráva dôležitú úlohu pri každej väčšej či menšej pohrome a tu si treba uvedomiť, že technika musí byť vždy pripravená a funkčná v každom prípade. O pojazdnosti a funkčnosti sa dá pochybovať, preto je potrebné sa týmto problémom zaoberať, kým nebude neskoro. Majetok ľudí a ich životy sú dôležitejšie nad iné možnosti.

ph■

Pri obsluhu hasičskej mašiny.

Zľava Kristína Mikušková, Zuzana Mikušková, Simona Čupajová, vpredu Mária Motyková a Miroslav Greško

Noviny o dianí v Sedliackej Dubovej
Vydáva Obecný úrad v Sedliackej
Dubovej

Šéfredaktor: Mgr. Peter Havrila

Redakčná rada: J. Strežo, Mgr. Ladislav Tomáš, Božena Strežová

Grafická úprava, sadzba textu:
Lubica Kubišová

E-mail: obec@sedliackadubova.sk
www.sedliackadubova.sk

Vydávanie povolené MK SR pod číslom: EV 1128/08